

РЕПРОДУКТИВНА ЕНДОКРИНОЛОГІЯ

REPRODUCTIVE ENDOCRINOLOGY

femibion®

НЕ ПРОСТО ФОЛІЄВА К-ТА¹
+ ІНШІ ВІТАМІНИ ТА МІНЕРАЛИ

ПІДТРИМУЄ
МАМУ
І ЗДОРОВИЙ
РОЗВИТОК ЇЇ
ДИТИНИ^{2,3,4}

ВІД ПЛАНУВАННЯ ВАГІТНОСТІ

І ДО ОСТАННЬОЇ КРАПЛІ МОЛОКА*

* Мається на увазі, що Фемібіон® 1 розрахований для жінок, які планують вагітність, та вагітним до кінця 12 тижня, Фемібіон® 2 розрахований для жінок з 13 тижня вагітності і до закінчення періоду лактації.

1. Містить фолієву кислоту в поєднанні з кальцієм-L-метилфоліатом – активною формою фолієвої кислоти, що засвоюється організмом без додаткових перетворень. **2.** У відповідності до маркування (етикетування) дієтичної добавки Фемібіон® 1: Додаткове споживання фолієвої кислоти підвищує рівень фоліату у матері. Жінкам рекомендують приймати 400 мкг додаткової фолієвої кислоти щодня протягом першого місяця до і до трьох місяців після зачаття. Існує кілька факторів ризику розвитку дефектів нервової трубки. Вплив на окремий фактор ризику може як мати, так і не мати сприятливий ефект. **3.** У відповідності до маркування (етикетування) дієтичної добавки Фемібіон® 2: Фолієва кислота сприяє тканинному росту, наприклад, плаценті, і тому є важливою протягом всієї вагітності. Плацента забезпечує малюка всіма необхідними речовинами. **4.** У відповідності до маркування (етикетування) дієтичної добавки Фемібіон® 2: Споживання докозагексаєнової кислоти, ДГК, сприяє нормальному розвитку мозку та очей плоду та нормальному грудному вигодовуванню. На додаток до рекомендованої дозової норми споживання 250 мг Омега-3 жирних кислот (ДГК) та ейкозатрієнової кислоти, ЕПА) для дорослих, вам рекомендується приймати ще 200 мг ДГК.

Фемібіон® 1 – Для жінок, які планують вагітність, та вагітним до кінця 12 тижня. Рекомендації до споживання: може бути включена до складу раціону дієтичного харчування, рекомендованих лікарем для жінок з метою оптимізації мікроелементного складу раціону як додаткове джерело фолієвої кислоти, вітамінів B1, B2, B6, B12, C, D, E, біотину, ніацину, пантотенової кислоти, йоду, селену, заліза, кобальту. Форма випуску: таблетки, вкриті плівковою оболонкою по 14 таблеток у блистері, по 2 блистери в картонній упаковці. Не є лікарським засобом.

Фемібіон® 2 – Для жінок з 13 тижня вагітності до закінчення періоду лактації. Рекомендації до споживання: може бути включена до складу раціону дієтичного харчування, рекомендованих лікарем для жінок з метою оптимізації мікроелементного складу раціону як додаткове джерело фолієвої кислоти, вітамінів B1, B2, B6, B12, C, D, E, біотину, ніацину, пантотенової кислоти, йоду, селену, заліза, цинку, магнію, докозагексаєнової кислоти, лютеїну. Форма випуску: таблетки, вкриті плівковою оболонкою та капсули м'які по 7 таблеток та 7 капсул у блистері, по 4 блистери в картонній упаковці. Не є лікарським засобом.

Перед призначенням ознайомтеся із маркуванням (етикетуванням) дієтичної добавки.

Інформація про дієтичну добавку для медичних та фармацевтичних працівників.

За додатковою інформацією звертайтеся за адресою: ТОВ «Др. Редді's Лабораторі»[®], Столичне шосе, 103 11-А, м. Київ, Україна, 03026, тел. +380444923173.

РМ-25_10.2025-Rx2-8.1

www.reproduct-endo.com

Видається за підтримки:
НАМН України
Асоціації акушерів-гінекологів України
Асоціації гінекологів-ендокринологів України

Журнал включений до переліку спеціалізованих наукових видань України в галузі медичних наук (категорія «А», Наказ МОН України №420 від 15.04.2021 р.). У виданні можуть бути опубліковані основні результати дисертаційних робіт.

Усі статті, що надійшли до редакції, проходять багатоступеневе рецензування, зауваження рецензентів надсилаються автору без зазначення імен рецензентів.

Журнал реферується Інститутом проблем реєстрації і інформації НАН України. Електронна версія розміщується на порталах EBSCO і Elsevier та на сайті Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Свідцтво про реєстрацію друкованого засобу масової інформації
№ KB 24466-14406ПР від 24.02.2020 р.

Рекомендовано вченою радою
ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України».
Протокол №12 від 28.11.2025 р.

ГОЛОВНА РЕДАКТОРКА

ТАТАРЧУК Тетяна Феофанівна

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України», Україна

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛОВНОЇ РЕДАКТОРКИ

ПЕДАЧЕНКО Наталія Юріївна

НМАПО імені П. Л. Шупика, Україна

ВІДПОВІДАЛЬНІ РЕДАКТОРКИ

КАЛУГНА Людмила Вадимівна

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України», Україна

КОСЕЙ Наталія Василівна

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України», Україна

ГОЛОВНІ НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ

ЗАПОРОЖАН Валерій Миколайович

Одеський Національний медичний університет, Україна

АНТИПКІН Юрій Геннадійович

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України», Україна

НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ

ВЕНЦКІВСЬКИЙ Борис Михайлович

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, Україна

КАМІНСЬКИЙ В'ячеслав Володимирович

НМАПО ім. П.Л. Шупика МОЗ України, Україна

ТРОНЬКО Микола Дмитрович

ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка НАМН України», Україна

РЕЗНИКОВ Олександр Григорович

ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка НАМН України», Україна

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Anagnostis P.

д. мед. н., Греція

Артъоменко В.В.

д. мед. н., професор, Україна

Бенюк В.О.

д. мед. н., професор, Україна

Березенко В.С.

д. мед. н., професорка, Україна

Бойчук А.В.

д. мед. н., професорка, Україна

Булавенко О.В.

д. мед. н., професорка, Україна

Гладчук І.З.

д. мед. н., професор, Україна

Graziottin A.

професорка, Італія

Грищенко М.Г.

д. мед. н., професор, Україна

Горбань Н.С.

д. мед. н., Україна

Держко Х.

Університет Торонто, Канада

Дубоссарська З.М.

д. мед. н., професорка, Україна

Дубоссарська Ю.О.

д. мед. н., професорка, Україна

Жабченко І.А.

д. мед. н., професорка, Україна

Задорожна Т.Д.

д. мед. н., професорка, Україна

Корнацька А.Г.

д. мед. н., професорка, Україна

Локшин В.Н.

д. мед. н., академік НАН РК, професор, Казахстан

Malecki, M.T.

професор, Польща

Марічереда В.Г.

д. мед. н., професорка, Україна

Маркін Л.Б.

д. мед. н., професор, член-кор. НАМНУ, Україна

Медведь В.І.

д. мед. н., професор, член-кор. НАМНУ, Україна

Педаченко Н.Ю.

д. мед. н., професорка, Україна

Пирогова В.І.

д. мед. н., професорка, Україна

Подольський В.В.

д. мед. н., професор, Україна

Reveli A.

професор, Італія

Рожковська Н.М.

д. мед. н., професорка, Україна

Скрипченко Н.Я.

д. мед. н., професорка, Україна

Чайківська Е.Ф.

д. мед. н., професорка, Україна

Засновники

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України»,

ТОВ «ТРИЛИСТ»

Головна редакторка

Татарчук Т.Ф.

Видавець

ТОВ «ТРИЛИСТ»

Генеральний директор

Плошенко М.Г.

Директорка

Ракоїд Г.Б.

Медична редакторка

Самчинська Л.М.

Літературна редакторка

Бондаренко О.О.

Відділ реклами

Тел.: +38 (067) 917-74-51
+38 (066) 770-82-98
a.b.rakoed@gmail.com

Передплата

trilist_mag@ukr.net

Відділ реєстрації та рецензування статей:
rescopus@ukr.net
trilist@ukr.net

Адреса редакції

08203
Україна, Київська обл., м. Ірпінь
вул. Богдана Хмельницького, 43
ТОВ «ТРИЛИСТ»
+38 (050) 233-33-83
trilist@ukr.net

Верстка, редагування та макетування
ФОП Замогильна О.О.

Підписано до друку

28.11.2025 р.
Замовлення № 86

Наклад

5 000 прим.

Періодичність видання

6 номерів на рік

Друк

ФОП Кулагін Руслан В'ячеславович
ЄДРПОУ 2668802094
+ 38 (044) 494-30-16
03038, м. Київ,
вул. Нововокзальна, 8

МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ

Scopus, EBSCO, Crossref, DOAJ, Index Copernicus International, About Open Academic Journals Index, Google Scholar, WorldCat, DRIVER, BASE, China National Knowledge Infrastructure (CNKI.net), JournalTOCs, Universal Impact Factor, Advanced Science Index, Scientific Indexing Services, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), International Scientific Indexing (ISI), eLIBRARY.ru (PIHCC) <http://reproduct-endo.com/indexing>

Статті, надруковані в журналі «Репродуктивна ендокринологія», рецензовані. Редакція може надрукувати матеріали, не поділяючи думку автора. За достовірність фактів, цитат, імен, географічних назв та інших даних відповідають автори. Матеріали з позначкою **П** публікуються на правах реклами. Позначка **В** використовується для публікації рекламного характеру, що містить інформацію про медичні лабораторії, послуги медичних клінік, медичну апаратуру тощо, зокрема лікарські засоби, що не внесені до переліку заборонених для рекламування. Публікації з позначкою **П** містять інформацію про лікарські засоби і призначені для медичних та фармацевтичних працівників. Правовий режим інформації, викладеної в цьому виданні або представленій для розповсюдження на спеціалізованих заходах з медичної тематики, передусім визначається Законом України від 04.04.1996 р. № 123/96-ВР «Про лікарські засоби». Відповідальність за зміст рекламних та інформаційних матеріалів несуть особи, які пропонують вказані матеріали для розміщення в журналі. Передрук матеріалів можливий лише з дозволу ТОВ «Трилист». Захищено авторським правом. Рукописи не повертаються.

ЗМІСТ

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

The impact of environmental factors including COVID-19 on the reproductive health of refugee women and internally displaced women due to the war in Ukraine

Vol.V. Podolskyi, V.V. Podolskyi, D.A. Emir-Useinova 8

ГІНЕКОЛОГІЯ

Оптимізація лікування аномальних вагінальних виділень у жінок, залучених до воєнних дій

Н.В. Косей, Т.М. Тутченко, Г.А. Токар, Г.В. Ветох, І.І. Дайнеко 13

ВАГІТНІСТЬ ТА ПОЛОГИ

Профілактика гестаційних ускладнень у жінок із лейоміомою матки

В.П. Міщенко, В.В. Міщенко 21

Сонографічні параметри товщини плаценти та площі поперечного перерізу пуповини як маркери розвитку затримки росту плода

Ю.О. Яроцька, Д.О. Говсєєв, О.С. Загородня 29

МЕНЕДЖМЕНТ КЛІМАКТЕРІЮ

Фітокомбінації як шлях до комфорту: негормональна підтримка жінки в перименопаузі

С.О. Шурпак, В.І. Пирогова 37

ЕНДОКРИНОЛОГІЯ

Вплив інозитолу на метаболічний профіль у жінок із діабетом та іншими інсулінорезистентними станами

Огляд літератури

Л.К. Соколова, Ю.Б. Бельчіна 48

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПРОБЛЕМИ

До питання змін показників фізичного розвитку, його гармонійності та можливого взаємозв'язку з пубертатом у дівчат і хлопців 6–11 років у сучасних умовах

Л.В. Квашніна, Л.А. Луценко, Т.Б. Ігнатова, І.М. Матвієнко 62

ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я

Конфіденційність інформації про репродуктивне здоров'я людини: цифрові виклики та проблеми правового регулювання

А.І. Суббот, К.О. Калаченкова, В.В. Берч, А.В. Басалаєва, Б.П. Ратушна, В. І. Продан 70

Віта-мелатонін

мелатонін 3 мг

**УНІВЕРСАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ
АДАПТОГЕН ЗІ СНОДІЙНИМ
ЕФЕКТОМ**

ЛІКАРСЬКИЙ ЗАСІБ

- ❖ Нормалізує зміну сну і неспання
- ❖ Нормалізує циркадні ритми
- ❖ Підвищує розумову і фізичну працездатність
- ❖ Зменшує прояви стресових реакцій
- ❖ Чинить на організм імуномодуючу дію

Скорочена інструкція з медичного використання:

Діюча речовина: melatonin; 1 таблетка містить мелатоніну 3 мг; Фармакотерапевтична група. Снодійні та седативні препарати. Агоністи рецептора мелатоніну. Показання. Для профілактики та лікування розладів циркадного ритму «сон-неспання» при зміні часових поясів, що проявляється підвищеною стомлюваністю; порушення сну, включаючи хронічне безсоння функціонального походження; безсоння у людей літнього віку (у тому числі при супутній гіпертонічній хворобі та гіперхолестеринемії); для підвищення розумової та фізичної працездатності, а також полегшення стресових реакцій та депресивних станів, що мають сезонний характер. Підвищений артеріальний тиск та гіпертонічна хвороба (ІІІ стадія) у хворих літнього віку (у складі комплексної терапії). Протипоказання. Підвищена чутливість до компонентів препарату. Аутоімунні захворювання, лімфогранулематоз, лейкоз, лімфома, мієлома, епілепсія, цукровий діабет. Одночасне застосування інгібіторів моноаміноксидази, кортикостероїдів, циклоспорину. Спосіб застосування та дози. Для лікування Віта-мелатонін® призначають внутрішньо дорослим від 3 мг до 6 мг (1-2 таблетки) на добу. Таблетки слід приймати за 30 хв до сну щодня, бажано в один і той же час. Курс лікування триває до відновлення фізіологічного ритму «сон-неспання», але не більше 1 місяця. У разі застосування з профілактичною метою дозу препарату та тривалість його застосування визначає лікар залежно від індивідуальних особливостей пацієнта та перебігу захворювання. Зазвичай приймають по 1-2 таблетки на добу за 30 хв до сну, бажано в один і той же час, протягом 2 місяців з тижневою перервою між курсами (курс застосування – 1 місяць). Для лікування хронічних порушень сну (у тому числі при супутній гіпертонічній хворобі та/або гіперхолестеринемії) у пацієнтів літнього віку препарат призначають у мінімальній ефективній дозі 1,5 мг (1/2 таблетки) один раз на добу, таблетки приймають за 30 хв до сну. При недостатній ефективності дозу збільшують до 3 мг. Відміну препарату слід проводити поступово, зменшуючи дозу протягом 1-2 тижнів. За такою ж схемою препарат приймають пацієнти літнього віку при підвищеному артеріальному тиску та гіпертонічній хворобі. Препарат можна застосовувати протягом 3-6 місяців з інтервалами по 1 тижню між місячними курсами лікування. Особливості застосування. Не застосовувати жінкам, які планують вагітність, у зв'язку з певною контрацептивною дією мелатоніну. При застосуванні Віта-мелатонін® слід уникати яскравого освітлення. У пацієнтів з цирозом печінки рівень метаболізму мелатоніну знижений, тому застосовувати препарат цим хворим потрібно з обережністю. Упаковка. По 10 таблеток у блистері; по 3 блистери в паці. Категорія відпуску. За рецептом.

Інструкція з медичного використання препарату Віта-Мелатонін.

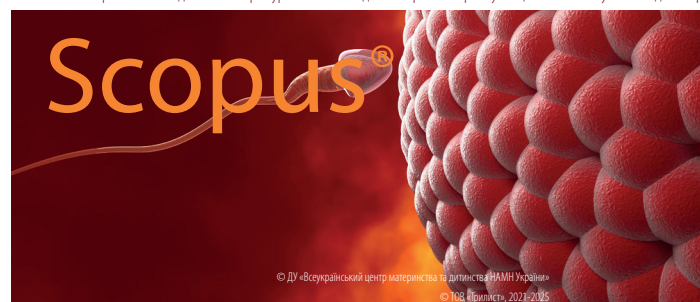
Рестраційне посвідчення № UA/7898/01/01 з 21.11.2017
Перед використанням уважно ознайомтеся з інструкцією та
проконсультуйтеся з лікарем.
Інформація для медичних і фармацевтичних працівників.

КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД
Якість без компромісів!

Наказом МОН України №420 від 15.04.2021 р. журнал включено до категорії «А» переліку спеціалізованих наукових видань України в галузі медичних наук

МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ

Scopus, EBSCO, Crossref, DOAJ, Index Copernicus International, About Open Academic Journals Index, Google Scholar, WorldCat, DRIVER, BASE, China National Knowledge Infrastructure (CNKI.net), JournalTOCs, Universal Impact Factor, Advanced Science Index, Scientific Indexing Services, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), International Scientific Indexing (ISI), eLIBRARY.ru (PIHL)
<http://reproduct-endo.com/indexing>

CONTENTS

HEALTH CARE

- The impact of environmental factors including COVID-19 on the reproductive health of refugee women and internally displaced women due to the war in Ukraine
Vol.V. Podolskyi, V.V. Podolskyi, D.A. Emir-Useinova 8

GYNECOLOGY

- Optimization of treatment of abnormal vaginal discharge in women involved in military actions
N.V. Kosei, T.M. Tutchenko, H.A. Tokar, H.V. Vetokh, I.I. Daineko 13

PREGNANCY AND CHILDBIRTH

- Prevention of gestational complications in women with uterine leiomyoma
V.P. Mishchenko, V.V. Mishchenko 21
- Sonographic parameters of placenta thickness and cross-sectional area of umbilical cord as markers of fetal growth restriction
Y.O. Yarotska, D.O. Govseev, O.S. Zahorodnya 29

MENOPAUSE MANAGEMENT

- Phytocombinations as a way to comfort: non-hormonal support for women in perimenopause
S.O. Shurpyak, V.I. Pirogova 37

ENDOCRINOLOGY

- Influence of inositol on the metabolic profile in women with diabetes and other insulin-resistant conditions
Literature review
L.K. Sokolova, Y.B. Belchina 48

INTERDISCIPLINARY PROBLEMS

- The issue of changes of physical development indicators, their harmony and possible relation with puberty in girls and boys aged 6–11 under modern conditions
L.V. Kvashnina, L.A. Lutsenko, T.B. Ignatova, I.M. Matviyenko 62

LEGAL ASPECTS OF REPRODUCTIVE HEALTH

- Privacy of human reproductive health information: digital challenges and regulatory issues
A.I. Subbot, K.O. Kalachenkova, V.V. Berch, A.V. Basalaeva, B.P. Ratushna, V.I. Prodan 70

Віта-мелатонін мелатонін 3 мг

**УНІВЕРСАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ
АДАПТОГЕН ЗІ СНОДІЙНИМ
ЕФЕКТОМ**

- ❖ Нормалізує зміну сну і неспання
- ❖ Нормалізує циркадні ритми
- ❖ Підвищує розумову і фізичну працездатність
- ❖ Зменшує прояви стресових реакцій
- ❖ Чинить на організм імуномодуючу дію

Скорочена інструкція з медичного використання:

Діюча речовина: melatonin; 1 таблетка містить мелатоніну 3 мг; Фармакотерапевтична група. Снодійні та седативні препарати. Агоністи рецептора мелатоніну. Показання. Для профілактики та лікування розладів циркадного ритму «сон-непання» при зміні часових поясів, що проявляється підвищеною стомлюваністю; порушення сну, включаючи хронічне безсоння функціонального походження; безсоння у людей літнього віку (у тому числі при супутній гіпертонічній хворобі та гіперхолестеринемії); для підвищення розумової та фізичної працездатності, а також полегшення стресових реакцій та депресивних станів, що мають сезонний характер. Підвищений артеріальний тиск та гіпертонічна хвороба (ІІІ стадія) у хворих літнього віку (у складі комплексної терапії). Протипоказання. Підвищена чутливість до компонентів препарату. Аутоімунні захворювання, лімфогранулематоз, лейкоз, лімфома, мієлома, епілепсія, цукровий діабет. Одночасне застосування інгібіторів моноаміноксидази, кортикостероїдів, циклоспорину. Спосіб застосування та дози. Для лікування Віта-мелатонін® призначають внутрішньо дорослим від 3 мг до 6 мг (1-2 таблетки) на добу. Таблетки слід приймати за 30 хв до сну щодня, бажано в один і той же час. Курс лікування триває до відновлення фізіологічного ритму «сон-непання», але не більше 1 місяця. У разі застосування з профілактичною метою дозу препарату та тривалість його застосування визначає лікар залежно від індивідуальних особливостей пацієнта та перебігу захворювання. Зазвичай приймають по 1-2 таблетки на добу за 30 хв до сну, бажано в один і той же час, протягом 2 місяців з тижневою перервою між курсами (курс застосування – 1 місяць). Для лікування хронічних порушень сну (у тому числі при супутній гіпертонічній хворобі та/або гіперхолестеринемії) у пацієнтів літнього віку препарат призначають у мінімальній ефективній дозі 1,5 мг (1/2 таблетки) один раз на добу, таблетки приймають за 30 хв до сну. При недостатній ефективності дозу збільшують до 3 мг. Відміну препарату слід проводити поступово, зменшуючи дозу протягом 1-2 тижнів. За такою ж схемою препарат приймають пацієнти літнього віку при підвищеному артеріальному тиску та гіпертонічній хворобі. Препарат можна застосовувати протягом 3-6 місяців з інтервалами по 1 тижню між місячними курсами лікування. Особливості застосування. Не застосовувати жінкам, які планують вагітність, у зв'язку з певною контрацептивною дією мелатоніну. При застосуванні Віта-мелатонін® слід уникати яскравого освітлення. У пацієнтів з цирозом печінки рівень метаболізму мелатоніну знижений, тому застосовувати препарат цим хворим потрібно з обережністю. Упаковка. По 10 таблеток у блистері; по 3 блистери в паці. Категорія відпуску. За рецептом.

Інструкція з медичного використання препарату Віта-Мелатонін.

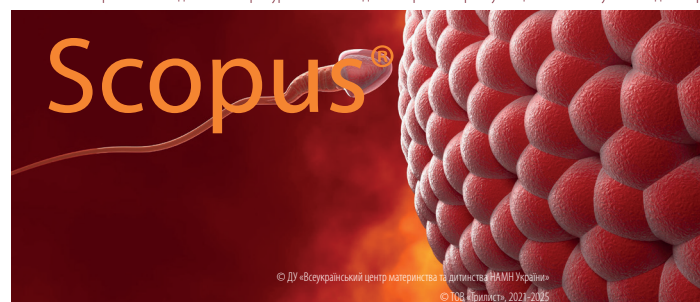
Рестраційне посвідчення № UA/7898/01/01 з 21.11.2017
Перед використанням уважно ознайомтесь з інструкцією та
проконсультуйтеся з лікарем.
Інформація для медичних і фармацевтичних працівників.

КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД
Якість без компромісів!

Наказом МОН України №420 від 15.04.2021 р. журнал включено до категорії «А» переліку спеціалізованих наукових видань України в галузі медичних наук

© ДУ «Волинський центр материнства та дитинства НАМН України»
© 108, Київ, 2021-2105

МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ

Scopus, EBSCO, Crossref, DOAJ, Index Copernicus International, About Open Academic Journals Index, Google Scholar, WorldCat, DRIVER, BASE, China National Knowledge Infrastructure (CNKI.net), JournalTOCs, Universal Impact Factor, Advanced Science Index, Scientific Indexing Services, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), International Scientific Indexing (ISI), eLIBRARY.ru (PIHLC)
<http://reproduct-endo.com/indexing>